

Bolig

Mange unge med handicap har store boligproblemer. Nogle oplever at blive tvunget til at bo på plejehjem imod deres vilje, i stedet for at få et tilbud om en bolig sammen med jævnaldrende. I alt er der på nuværende tidspunkt ca. 202 personer under 50 år bosiddende på plejehjem og lignende i Danmark.¹ Kommunerne syntes at glemme at forskellige grupper af mennesker har forskellige behov, nogle unge med handicap har brug for kollegium- og ungdomsboliger, andre har brug for almindeligt byggeri som er tilgængeligt og handicapvenligt, mens nogle har brug for familieboliger. De unge med handicap oplever store problemer med at finde netop den bolig som de har behov for. Hertil kommer at de forskellige grupper af unge med handicap har brug for forskellige foranstaltninger og hjælpemidler, som er tilpasset netop deres behov.

Økonomiske problemer

Der er også økonomiske problemer i forbindelse med at have et handicap og skulle have en bolig. De økonomiske problemer kan blandt andet kædes sammen med den nye pensionslov, da der i denne blev ændret regler for boligstøtten og beregningsmåden af denne. Ydermere er der nogle helt praktiske ting der ligeledes skaber økonomiske problemer. For de fleste unge med handicap, for eksempel blandt både blinde og kørestolsbrugere er det vigtigt med meget plads. Blinde skal hovedsageligt bruge den til deres hjælpemidler og deres ting, da det er uhensigtsmæssigt for dem at have ting til at ligge "i lag". Kørestolsbrugeren skal bruge den ekstra plads til at kunne komme rundt, og til hjælpemidler. Her til skal der også være plads til ledsagere og hjælpere. Ydermere er det nødvendigt for de fleste at have god mulighed for offentligt transport. Både til selv at kunne komme rundt, men også for at ens hjælpere kan komme hjem til en. For at dette behov bliver dækket skal personen med handicap helst være bosat i storbyen, hvor huslejen er meget højere end andre steder. Som ung med handicap kan man dermed ikke altid selv vælge at bosætte sig et sted hvor huslejen er billig, på grund af de ovenstående årsager bliver man ofte nød til at bosætte sig et sted med en høj husleje i forhold til andre unge.

Derfor mener vi i SUMH at boligstøtten skal reguleres efter den individuelle behov for en lejlighed, så den unge med handicap får den tilstrækkelige kompensation. På nuværende tidspunkt får man allerede forhøjet SU hvis man har et handicap, men denne støtte dækker ikke de ekstra udgifter man som handicappet ofte bliver tvunget til at have. Derfor mener vi i SUMH at der skal ydes økonomisk støtte til de individuelle behov for unge med handicap ved at regulere boligstøtten derefter, så de kompenseres for de merudgifter der måtte opstå ved behovet for større lejlighed og behovet for at være bosat i storbyen. På denne måde vil unge med handicap få den tilstrækkelige kompensation. Et forslag til en merudgift kunne være: At alle unge med handicap i gennemsnit (selvom det selvfølgelig skal gøres op individuelt) behøver omkring 2000 kr. pr. person mere pr. måned. Dette er ca. det samme som den nuværende gennemsnitlige boligstøtte.²

Ventelister

På mange boligsider og lignende kan man ikke skrives op på ventelisten med specielle behov. Derfor får man ofte tilbudt lejligheder man reelt ikke kan bo i. Disse bliver man dermed nød til at give afslag på, og når man har afslaget tilpas mange lejligheder ryger man om bag i køen igen. Dette sker selvom man rent fysisk set

¹ Tallet er sammenlagt af de 5 regioners opgivelser til: "Udviklingsrådets redegørelse fra 2008"

² <http://www.dst.dk/pukora/epub/Nyt/2009/NR159.pdf>

ikke har kunnet bo i nogle af de lejligheder man er blevet tilbudt. Dette er gældende for både almene og familie boliger.

Det skal gøres lovpligtigt at kunne skrives op til lejlighedssøgning som person med et specielt behov så man ikke ryger om bag i køen for at afslå "ubeboelige" lejligheder."

Kollegier

Det bør være muligt at slække på kravene om at være uddannelsesaktiv i forhold til kollegium- og ungdomsboliger, da en del unge med handicap tager længere tid om deres uddannelser da de må holde pauser pga. sygdom og lignende. I situationer som disse er det vigtigt at kunne blive boende i ens kollegium- eller ungdomsbolig.

Denne løsning kræver ingen deciderede merudgifter, da man blot lader den unge med handicap blive boende på sit kollegieværelse mens denne holder tvunget pause fra sit studie.

Kollegier indebærer dog flere problemer. Idet man ikke har eget køkken på et kollegium er man ikke berettiget til boligstøtte. Dette er for så vidt fair nok hvis man har et almindeligt lille kollegieværelse. Dette har unge med handicap dog ikke. De har på grund af deres handicap brug for mere plads og er derfor tvunget til at bo på store, og derfor dyrere, kollegieværelser uden mulighed for at få dækket de merudgifter de måtte have i denne forbindelse i forhold til deres bofæller. Derfor burde denne gruppe unge med handicap kunnet få dækket de merudgifter de har i forbindelse med deres større kollegieværelse gennem en dispensation til at få boligstøtte selvom de ikke har eget køkken.

Botilbud

De botilbud mange unge med handicap får tilbudt er der også problemer med. Ofte er botilbuddene meget dyre i forhold til både størrelse og beliggenhed i sammenligning med "almindelige" boliger i samme kvarter. Derudover er disse ofte yderst dårligt beliggende i forhold til offentlig transport. Ydermere er disse boliger ofte også meget utidssvarende.

Botilbuddene skal gøres billigere, så de rent prismæssigt er på niveau med de omkringliggende almene boliger. Dette kan gøres ved at der ligeledes her ydes et tilskud til boligstøtten til beboere på disse botilbud. Ydermere skal fremtidige botilbud have en bedre beliggenhed, så muligheden for at benytte offentlig transport bliver bedre. Ellers risikerer vi en isolation af disse mennesker. Som nævnt i afsnittet "økonomiske problemer" kunne en hjælp til disse mennesker være økonomisk kompensation givet efter de individuelle behov.

Unge med handicap skal have en passende bolig, når de ønsker at flytte hjemmefra. Det er uacceptabelt, at det afhænger af, om kommunen kan finde en passende bolig, og at man risikerer at skulle bo på fx et plejehjem. Derfor bør indsatsen for at opføre handicapvenligt byggeri forstærkes væsentligt. Boligerne bør opføres eller omforandres i områder, hvor også andre unge er bosat. Som ung med handicap skal man have mulighed for at bo i det miljø, man ønsker. Dette vil give de unge med handicap mulighed for at leve et selvstændigt liv. På nuværende tidspunkt er der hverken lavet ventelister eller behovlister i kommunen, dette er naturligvis et krav for at kun estimere hvad et passende antal handicapegnede boliger er.

Opsummering

- Boligstøtten skal reguleres efter den individuelle behov for en lejlighed, så den unge med handicap får den tilstrækkelige økonomiskompensation, så de kompenseres for de merudgifter der måtte opstå ved behovet for større lejlighed og behovet for at være bosat i storbyen.
- Det skal gøres lovpligtigt at kunne skrives op til lejlighedssøgning som person med et specielt behov så man ikke ryger om bag i køen for at afslå "ubeboelige" lejligheder." Ydermere burde unge med handicap komme foran i køen på ventelisterne til handicapvenlige boliger.
- Det bør være muligt at slække på kravene om at være uddannelsesaktiv i forhold til kollegium- og ungdomsboliger, da en del unge med handicap tager længere tid om deres uddannelser da de må holde pauser pga. sygdom og lignende.
- Botilbuddene skal gøres billigere, så de rent prismæssigt er på niveau med de omkringliggende almene boliger. Dette kan gøres ved at der ligeledes her ydes et tilskud til boligstøtten til beboere på disse botilbud. Ydermere skal fremtidige botilbud have en bedre beliggenhed, så muligheden for at benytte offentlig transport bliver bedre. Den bedre beliggenhed, dvs. byggeri i forbindelse med alment byggeri skal også være med til at der ikke opstår handicap-ghettoer.
- Unge med handicap skal have en passende bolig, når de ønsker at flytte hjemmefra. Derfor bør indsatsen for at opføre handicapvenligt byggeri forstærkes væsentligt. Der skal indtænkes behov for personer med handicap, hver gang der laves boliger, såvel kollegium, ungdomsbyggeri og andet. Boligerne bør opføres eller omforandres i områder, hvor også andre unge er bosat.

FN's Handicapkonvention

FN's handicapkonvention trådte i kraft i Danmark den 23. august 2009. Dette betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre unge med handicaps rettigheder, sådan som konventionen foreskriver. Det indebærer på den ene side, at eventuelt eksisterende love, som diskriminerer handicappede, skal fjernes, og at nye love, der sikrer, at handicappede ikke diskrimineres, skal vedtages. Jævnfør ovenstående mener vi, at følgende artikler ikke bliver overholdt som de burde.

- Citat fra FN's handicapkonvention artikel 19: " Deltagerstaterne anerkender, at alle personer med handicap har lige ret til at leve i samfundet med samme valgmuligheder som andre, og skal træffe effektive og passende foranstaltninger til at gøre det lettere for personer med handicap fuldt ud at nyde denne rettighed samt fuldt ud at blive inkluderet og deltage i samfundet, herunder ved at sikre: a) at personer med handicap har mulighed for at vælge deres bopæl, samt hvor og med hvem de vil bo, på lige fod med andre og ikke er forpligtet til at leve i en bestemt boform,"
- Citat fra FN's handicapkonvention artikel 22 stk. 1: "Ingen person med handicap må uanset bopæl eller boform udsættes for vilkårlig eller ulovlig indblanding i sit privatliv eller familieliv, sit hjem eller sin brevveksling eller andre former for kommunikation, eller for ulovlige angreb på sin ære og sit omdømme. Personer med handicap har ret til lovens beskyttelse mod sådan indblanding eller sådanne angreb."
- Citat fra FN's handicapkonvention artikel 28 stk. 2: "Deltagerstaterne anerkender, at alle personer med handicap har lige ret til at leve i samfundet med samme valgmuligheder som andre, og skal træffe effektive og passende foranstaltninger til at gøre det lettere for personer med handicap fuldt ud at nyde

denne rettighed samt fuldt ud at blive inkluderet og deltage i samfundet, herunder ved at sikre: d) at sikre personer med handicap adgang til ordninger med offentligt støttede boliger,”

Med tiltagene om økonomisk kompensation, bedre ventelister samt de andre tiltag beskrevet i det ovenstående mener vi at unge med handicap bedre ville kunne deltage aktivt i det danske samfund på lige fod med andre. Hvis de modtager en tilstrækkelig kompensation i forbindelse med deres boligudgift vil handicap kompensationsprincippet yderligere blive opfyldt da der i dette står beskrevet at det ikke skal være dyrere at leve med et handicap. Flexibiliteten omkring kollegieværelser vil forbedre det sociale liv for unge med handicap og samtidigt give dem en større chance for at gennemføre en uddannelse da de dermed behøver at bekymre sig om deres boligstatus hvis de blev uventet syge under deres uddannelse og dermed blev tvunget til at holde en mindre pause fra studiet.